

[Arne Christiansen]

latterlige er der ikke langt, når man foreslår dagsordener af denne karakter.

Pelle Voigt (SF):

Ordføreren for det konservative folkeparti omtalte Sydafrika som en stat med et retssystem, der skulle ændres til en retsstat, et retssystem, der ikke skulle knuses.

Udenrigsministeren var i sit svar til forespørgerne inde på, at det eksisterende retssystem, som efter den konservative ordførers mening ikke skal knuses, er det eneste kendte eksempel på institutionaliseret racediskrimination. Det er et retssystem, hvor man kan opleve hvide arbejdsgivere på landet prygle deres sorte arbejdskraft ihjel og få bøder på 50 rands for alvorlig mishandling. Jeg skal her indskyde, at en rand er ca. 8,50 dkr. Ja, der er sågar et eksempel på en hvid arbejdsgiver, der, fordi en af hans sorte arbejdere havde hentet et forkert mærke cigaretter til ham, pryglede vedkommende arbejder ihjel, hvorefter det sydafrikanske retssystem øjeblikkelig slog til og idømte den pågældende arbejdsgiver en bøde på 100 rands.

Et sådant retssystem er naturligvis ikke noget retssystem, hvis dette ord overhovedet skal have nogen mening. Der er tale om institutionaliseret uret i et omfang, som langt overgår f.eks. forholdene i de amerikanske sydstater før borgerkrigen mellem syd og nord.

Derfor virker det besynderligt, når flere ordførere her taler om, at denne diskussion er et ritual, som gentages igen og igen, uden at der kommer egentlige ændringer. Det er jo ikke noget tilfælde, at der indtil nu ikke er blevet gennemført ændringer. Det skyldes netop de partier, som påpeger, at diskussionen er den samme igen og igen. Jeg synes egentlig, at holdningen kom meget klart til udtryk i afslutningen af udenrigsministerens svar til hr. Riishøj, hvor udenrigsministeren advarer mod isolerede danske skridt med den begrundelse, at de vil skade dansk erhvervsliv og generelle danske økonomiske interesser samt være til gavn for vore konkurrenter. Det er en interessant formulering, for det er netop den kolde, kyniske økonomiske betragtning, som sammen med en række militærstrategiske betragtninger vedrørende Sydafrikas beliggenhed har gjort, at FN's sanktioner imod Sydafrika ikke har kunnet

udfoldes i fuldt omfang og ustandselig er blevet bremset af forskellige stormagter.

Ordføreren for det konservative folkeparti talte om nødvendigheden af, at vi på dette område ikke fører en politik, der adskiller os fra de øvrige EF-lande. Jeg vil da sige, at det jo da er godt, at vi faktisk gør det, f.eks. igennem de fremskridt, der skete med vedtagelsen af det nordiske handlingsprogram. Jeg synes, at der er grund til at konstatere, at der må være en forskel mellem Danmarks holdning til samhandel med Sydafrika og visse store EF-landes som Vesttyskland, der gennem en årrække har drevet et tæt økonomisk samarbejde med Sydafrika, som også har omfattet atomprojekter, og et land som Frankrig, hvor vi år efter år i de internationale våbenstatistikker kan se, at landet optræder som en meget væsentlig våbeneksportør til Sydafrika på linje med Israel og østeuropæiske lande som Bulgarien, Jugoslavien osv., hvilket mange vil være blevet mindet om her for nylig.

Jeg skal med stor tilfredshed konstatere, at denne diskussion måske ikke ender som en rituel gentagelse af diskussioner, vi har ført tidligere, men at der er en chance for, at den kan få det udfald, at der nu sker en væsentlig stramning i Danmarks politik over for kulkøbene i Sydafrika, der må opfattes som en direkte økonomisk støtte til apartheidpolitikken i modstrid med vores egentlige, erklærede udenrigspolitik. I det håb skal jeg tilsige den dagsorden, den socialdemokratiske ordfører har foreslået, SF's fulde støtte.

Arentoft (FP):

Forespørgslens ordlyd falder faktisk i 2 dele, nemlig hvad der er gjort, og hvad man agter at gøre. Der ligger 2 spørgsmål i den, og hvis jeg skulle besvare første del, så ville det kort og klart gå ud på, at der reelt ikke er gjort noget som helst, hverken af den store verden eller af nogen af de afrikanske lande. Intet er der gjort.

Der er nok flere grunde. Først og fremmest er de sorte i Sydafrika bange for sanktioner, for det ville ikke gøre det bedre for dem, tværtimod. Jeg tror, at jeg har sagt adskillige gange i debatter af denne art, at hvis man tror, man kan forbedre forholdene for de sorte i Sydafrika ved at spænde ben for Sydafrika og dermed hele nationen, så må